

UNIVERZITA KARLOVA

Evangelická teologická fakulta

Zápis o obhajobě disertační práce

Akademický rok: 2019/2020

Jméno a příjmení studenta: Mgr. Dávid Cielontko
Rok narození: 1989
Identifikační číslo studenta: 34082887

Typ studijního programu: doktorský
Studijní program: Teologie
Studijní obor: Biblická teologie
Identifikační čísla studia: 492367

Název práce: Vidění moudrosti proroka Henocha. O funkci Podobenství Henochových.
Pracoviště práce: Katedra Nového zákona (27-NZ)
Jazyk práce: čeština
Jazyk obhajoby: čeština
Školitel: doc. Jiří Mrázek, Th.D.
Oponent(i): prof. František Ábel, Ph.D.
doc. ThLic. Jaroslav Brož, Th.D.

Datum obhajoby: 24.09.2020 **Místo obhajoby:** Praha
Hlasování komise: prospěl/a: 4 neprospěl/a: 0

Průběh obhajoby: Úvod předsedy, omluva prof. Ábela

1. Představení práce

Práce má 2 hlavní části: (1) prolegomena – problémy: dějiny textu 1Hen (etiopská text odpovídá starověké podobě textu), redakce (kritický průzkum částí, které z různých důvodů považovány za sekundární, většina), datování konsenzuální nejlépe odpovídá (doba Heroda Velikého), celková charakteristika Podobenství, otázka pseudepigrafního autorství. Definice apokalyptiky pomocí epistemologie, konstrukce symbolického světa, překonávajícího neřád zakoušeného světa – zkušenost slabých, trpících. (2) Exegetická část: jakým způsobem konstruován symbolický svět. Propojení minulosti, přítomnosti a budoucnosti, soustředění na adresáty, soustředění na zaslíbené vykupitelské postavy, Boží vyvolený: Syn člověka. Důraz na věrnost Boha-Stvořitele. Teze: záměrem Podobenství je prostřednictvím Henocha nabídnout komplexní symbolický, alternativní svět.

2. Posudky oponentů

J. Brož: pochvalně zmínil i průběh doktorského studia DC, téma aktuální. Nemá výhrad, metodicky i obsahově práce přesvědčivá, též způsob vedení výkladu (pedagogicky srozumitelný). Stylisticky výtečné, ač nikoli v mateřském jazyce autora.

Podnět k diskusi: vztah k evangelijní tradici, zejména termín Syn člověka, jeho znění v etiopském textu – je to vždy titul?

F. Ábel (posudek shrnul předseda): metodicky přesvědčivé, podrobná „prolegomena“, převzetí rámce ze sociologického konstruktivismu. Pozitivně hodnotí autorovy osobní komentáře.

Podnět k diskusi: možný vliv henochovské literatury na apoštola Pavla, koncepce „eschatologické obnovy Izraele“.

3. Reakce doktoranda

Otázka Syna člověka: v etiopském textu 3 různé verze označení, v každém z případů je zřetelný danielovský kontext, v současnosti jsou k dispozici i vyjádření etipských badatelů vzhledem k využití v liturgii – na některých místech to může být zakrytí odkazu na Ježíše (etiopská recepce textu je již křesťanská), někde jistě jen „člověk“, převažuje význam titulární (nejčastější titul je Vyvolený). Možno považovat za doklad toho, že danielovský text byl na přelomu letopočtu vykládán jako mesiášský titul, spasitelská postava již spojením různých tradic. Podobně 4Ezd.

Vztah k Pavlovi – otázka „pronárodů“ je v Podobenstvích jen na 2 místech: 1Hen 48,4–7 (sr. Iz 49); 50,1–5; vztah spíše ke Zj.

4. Rozhovor

Prudký: otázka adresátů (ke str. 122 práce) – „spravedliví, svatí“, skutečně nejde o „sektářský“ text? Není nějaké „my a oni“?

Odpověď: „my a oni“ v textu je, ale „oni“ jsou „mocnáři“, „hříšní“ (jediné opozitum, ovšem definitivní, zde se nečeká žádná změna). Sektářský text by vedl polemiku v rámci vlastní skupiny, to však v 1Hen chybí.

J. Dušek: (1) Aramejské fragmenty, kde Podobenství chybí, datovány do 2. stol. př.n.l., otázka datace, vztahu těchto textů k Podobenstvím, které datovány mnohem později – proč a jak byla zařazena do sbírky. – Soustředil se jen na Podobenství, částečně s Knihou strážců.

Předpokládá se, že etiopský překlad je založen již na souboru spisů v řečtině, považovaného za součást biblického kánonu. Důvody zařazení Podobenství – jejich vznik je nutno zařadit do prostředí, kde byly starší henochovské texty známy, dále pak již křesťanské čtení.

Otázka je, kdy, po pádu Jeruzaléma je to již těžko představitelné.

Další problém: proč se součástí sbírky nestala 2Hen.

(2) Vztah jednotlivých rukopisů: jak moc se liší? – Shody jsou značné, odlišnosti většinou v drobnostech, jen občas jiný výraz, jsou zřetelné recenze (dějiny textu jsou nejlépe patrné na biblických textech).

Výsledek obhajoby:

prospěl/a (P)

Předseda komise:

prof. Martin Prudký, Dr.

Členové komise:

doc. ThLic. Jaroslav Brož, Th.D.

doc. Jan Dušek, Ph.D.

doc. Jiří Mrázek, Th.D.